

Integration i naturen

Af lektor Lis Reinholdt Kjeldsen, Pædagoguddannelsen i Horsens – akademisk medarbejder i projektet "Outdoor Learning for Integration through Nature and Cultural Encounters"

Nytilkomne flygtninge og indvandrere har store fordele af at lære sprog og kultur gennem aktive oplevelser i naturen og byens rum. De forstår hurtigere mening og sammenhæng, når de lærer sammen med andre. Og så har de det sjovt. Det viser det internationale udviklingsprojekt, LINC, der har integration som mål og naturen som metode.

Når naturen bruges som ramme for læring og integration, slås der to fluer med ét smæk. Vi husker og lærer nemlig sprog og kultur bedre, når det sker gennem aktiviteter og oplevelser udenfor. Samtidig får vi mulighed for at opleve naturen, som et sted for bevægelse og sundhed. Et sted, hvor stress reduceres og krop og sind kan rekreere.

Det er erfaringerne fra et internationale udviklingsprojekt *Outdoor Learning for Integration through Nature and Cultural Encounters* (LINC). Her samarbejder forskere og undervisere fra Sverige, Italien, Finland og Danmark om at udvikle konkrete metoder, der kan fremme integration for nytilkomne flygtninge og indvandrere gennem natur og kulturmøder.

Målet med projektet er, gennem konkrete workshops i de forskellige deltagerlande, at udvikle lærere og pædagogers kompetencer, så de bliver klædt på til at anvende naturen og byens rum som ramme til læringsmæssige formål.

Metoderne i projektet har taget sit udgangspunkt i den samme tænkning, som ligger bag det begreb vi i Danmark kalder Udeskolepædagogik. Oftest knyttes Udeskole sig til folkeskolen, men projektet har vist at samme pædagogik kan anvendes i arbejdet med nytilkomne flygtninge og indvandrere.

Naturens muligheder skal tydeliggøres

I den nordiske kultur og tradition opfatter vi naturen, som et godt sted at opholde sig. Her er frisk luft og god plads. Og vi opfatter naturen, som kilde til sundhed, hvilket også forskningen bekræfter. Lys, frisk luft, god plads og oplevelse af stor natur påvirker humøret i positiv retning, og sammen med motion er her en kilde til velvære. (Randrup 2008, Grahn 2000, Kaplan, 1989)

Undersøgelser (Gentin, 2011, LG Insight, 2007) har dog vist, at borgere med en anden etnisk oprindelse i mindre grad end fx danskere, gør brug af naturen. Det er ofte ikke en del af deres naturlige bevidsthed eller tradition at bruge naturen som ramme for sociale og rekreative formål. Blandt andet fordi de:

- Mangler kendskab til den lokale natur og de frie adgangsmuligheder
- Oftest bor i (stor)byer, hvor det kræver transport at komme ud i naturen

- Føler sig utrygge i naturen
- Opfatter ophold i naturen som lavstatus, på linje med bønder og fattige

Der er derfor et behov for at udfolde de muligheder, som ophold i naturen kan give de nytilkomne, og på den måde lære dem om naturen, og hvorfor det kan være gavnligt at bruge naturen til rekreative aktiviteter. Projektet har taget udgangspunkt i at bruge naturen og andre nære udendørsmiljøer som ramme for at undersøge nye måder at undervise på, hvor læringen knytter sig til omgivelserne og gøres til genstand for aktiv handling.

Eksempler på det er: Indsamling af forskelligt farvede planter i naturen præsenterer den lokale natur, og leder til genkendelser eller sammenligninger med hjemlandets vegetation. En tur i genbrugsbutikken, giver anledning til at lære ord, som vedrører hjemmet, men også en indsigt i en måske anden måde at indrette sig på. En gåtur i byen kan give anledning til at forstå, hvordan kommunen leverer belysning, vand, strøm, affaldssortering og veje til befolkningen og hvordan det sociale liv kan udfolde sig.

Denne form for aktiv læring sikrer en god læring, hvor det lærte særligt relaterer sig til stedet og oplevelserne dér. Det betyder, at det lærte huskes bedre end ved en traditionel boglig undervisningssituation, hvor den store udfordring er at omdanne informationerne fra bogen til læring i den virkelige praktiske verden. Vanskelighederne med at overføre informationer og det læste til hverdagslivet kaldes også for transferproblematik og genkendes overalt i uddannelsessystemet, som en af de største udfordringer at overkomme i forhold til at gøre information til læring. (Wahlgren 2012, Aarkrog 2010, Tanggaard, 2004)

Uderummet fremmer forståelsen

Sandra, en svensklærer og Amir, der selv var flygtning, arbejdede med nytilkomne flygtninge i en mindre by i Nordsverige. De deltog på projektets workshop i Sverige. De var med for at lære, hvordan de i deres arbejde kunne bruge naturen til læring. De oplevede, hvordan udelæring kan praktiseres gennem eksemplariske øvelser og aktiviteter, hvilket var relativt nyt for begge.

Naturlotteri blev brugt til at få et nærmere indblik i den aktuelle natur. Forskellige ting fra naturen blev fundet og placeret i et spillefelt lavet af 4 grene, som også bruges i legen kryds og bolle. En anden gruppe skulle herefter gå på jagt i den nære natur og finde de samme ting og placere i feltet. Opmærksomheden blev trænet, og der blev diskuteret livligt, om det nu også var præcis de rigtige ting, der var fundet.

Sandra og Amir praktiserede selv en forholdsvis traditionel indendørs undervisning, hvor de nytilkomne flygtninge var lyttende og passive, og de gav udtryk for at de savnede inspiration til at inddrage omgivelserne. De var selv opmærksomme på, at deres undervisning ikke altid var optimal, og de efterspurgte andre måder at undervise på.

På projektets forskellige workshops i de fire deltagende lande, blev aktiviteter og metoder afprøvet, evalueret og diskuteret, så deltagerne fik forholdt dem til egen arbejdssammenhæng. Der blev arbejdet med de barrierer, som lærerne oplevede kunne være en hindring for at ændre på den traditionelle undervisning. Resultatet af de mange afholdte workshops blev sammenholdt i et stort evalueringsarbejde. Evalueringen viste og bekræftede, at flygtninge og indvandrere kan have store fordele af at lære gennem aktive oplevelser i naturen, deres nærområde eller andre rum i byen (museer, kirker, genbrugscenter) i stedet for at sidde inde i klasselokaler og lære ved traditionel undervisning.

Der blev afholdt workshops to gange i hvert land med deltagelse af 6 – 15 undervisere hver gang, som på egen krop afprøvede aktiviteter og måder at undervise på i uderummet. I Sverige og Finland blev workshops afviklet i skoven, mens Italien og Danmark både brugte byen og lokale park- og naturområder.

Deltagerne har været meget positive, og har i interview, afviklet 2 -3 måneder efter kurserne, begejstret fortalt om egne forsøg med at flytte undervisningen ud.

I LINC-projektet er der udviklet metoder, der fremmer og styrker flygtninge og indvandreres mulighed for aktiv læring i uderummet. Erfaringerne fra workshops i de fire forskellige europæiske lande peger på, at naturen opleves af underviserne, som en succesfuld ramme for den udviklings- og læringsproces, som de nyttilkomne skal igennem. Men også, at undervisere og pædagoger har en ny stor opgave foran sig, i form af

at formidle og rammesætte gode læringsmuligheder, når de nytilkomnes sproglige forståelse er stærkt begrænset. Undervisningen rammesættes på en ny måde, hvor deltagerne er aktive og handlende, hvilket efterlader læreren i en ny rolle. For eksempel kan underviseren have manglende viden og erfaring og være bekymret for ikke at kunne holde sammen på holdet, få ørenlyd eller nå det stof, der er tiltænkt dagen. Det kræver mod at undervise på en anden måde. Alt i alt er der mange barrierer at overkomme, når undervisningen flyttes ud af klasselokalet.

Til gengæld fremmes deltagernes læring og aktivitetsniveau betragteligt i en positiv social ramme i uden-dørs omgivelser.

LINC-projektet kort:

Projektets navn: Outdoor Learning for Integration through Nature and Cultural Encounters

Projektets formål er at udvikle konkrete metoder, der kan fremme integration for nytilkomne flygtninge og indvandrere gennem brug natur og kultur møder i undervisningen.

Deltagende lande er Finland, Sverige, Italien og Danmark 2013 - 2015

Projektet er støttet af midler fra Leonardo da Vinci Transfer Of Innovation og præsenteres på konferencen Ute är inne, september 2015 i Linköping i Sverige <http://www.utenavet.se/pd.php?id=61>

Læs mere om LINC projektet her: <http://www.liu.se/ikk/linc?l=en>

Litteratur

Aarkrog, V. (2010). *Fra teori til praksis - Undervisning med fokus på transfer*. Munksgaard Danmark

Gentin, Sandra (2011): *Outdoor recreation and ethnicity in Europe – A review*

Grahn, P. m.fl. (2000) *Børns udeleg. Betingelser og betydning*. Pædagogisk bogklub

Kaplan, R og Kaplan, S (1989) *The experience of Nature*. Cambridge University Press.

LG Insight (2007): *Etniske minoriteter i foreningslivet under Friluftsrådet*.

Thomas B. Randrup, Jasper Schipperijn, Berit Ipsen Hansen, Frank Søndergaard Jensen og Ulrika Stigsdotter (2008): *Natur og sundhed – sammenhæng mellem grønne områders udtryk og brug set i forhold til befolkningens sundhed*. Park og Landskabsserien nr. 40, Skov & Landskab

Tanggaard, L. (2004). *Læring & identitet*. Aalborg Universitetsforlag.